

УДК 338.48

Станкова Маргаріта
турагенство «Zita travel»
м. Бургас, Болгарія

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА СТАН СУЧАСНОГО ТУРИЗМУ

Дослідження впливу пандемії на стан сучасного туризму є надзвичайно актуальним, оскільки COVID-19 мав значний вплив на туристичну галузь по всьому світу. Введення обмежень на міжнародні та внутрішні подорожі стало одним із основних заходів для боротьби з поширенням вірусу COVID-19. Це призвело до різкого скорочення туристичних поїздок та значного погіршення світового туристичного сектора. Також втрата доходів, коли пов'язаний із подорожами туристичний сектор зіштовхнувся із серйозними фінансовими

труднощами через пандемію. Так, скасування бронювання, закриття кордонів та обмеження міжнародних перельотів призвели до значної втрати доходів для компаній та готелів, а також вплинули на зайнятість у цій сфері.

Відновлення міжнародного туризму після пандемії відбувається нерівномірно у різних регіонах світу. Деякі країни та регіони, які швидко застосували ефективні заходи щодо контролю за поширенням вірусу, почали відновлюватися раніше за інших. Це призвело до появи нових «туристичних гарячих точок» та перерозподілу туристичних потоків. Пандемія COVID-19 викликала зміну у перевагах та поведінці туристів. Безпека, здоров'я та гігієна стали основними пріоритетами при виборі напрямку та видів відпочинку. В результаті зростає популярність екологічного туризму, з'являються нові формати туристичних послуг, такі як віртуальні тури та віддалена подорож. Загалом пандемія COVID-19 має серйозний та довгостроковий вплив на сучасний розвиток світового туризму, призводячи до змін у перевагах та поведінці туристів, а також викликаючи перерозподіл туристичних потоків та труднощів фінансового характеру у цій сфері.

Пандемія COVID-19 мала значний вплив на туризм та сформувала нові тенденції розвитку у цій галузі. По-перше, пандемія підняла усвідомлення важливості здоров'я та безпеки під час подорожей. Туристи стали обережніші і звертають більше уваги на гігієну та запобіжні заходи. Безпека стала одним із найважливіших факторів при виборі місця для подорожі. Також обмеження на міжнародні поїздки змусили туристів більш уважніше придивитися до місцевих та регіональних напрямків. Зараз багато людей вважають за краще досліджувати свою батьківщину та прилеглі країни, що сприяє зростанню місцевого туризму. Пандемія також посилила інтерес до сталого туризму, що враховує екологічні та соціальні аспекти. Туристи все більше воліють тури, які включають екологічно спрямовані заходи, відвідування місцевих спільнот та збереження ресурсів.

Крім того, онлайн-платформи для бронювання, віртуальні тури та різні цифрові рішення стали невід'ємною частиною туристичної індустрії. Зріс інтерес до віртуальних подорожей і компанії активно розвивають цифрові

можливості для задоволення потреб туристів. Багато туристичних компаній запровадили гнучкіші умови бронювання та політику скасування, щоб задовольнити потреби клієнтів під час невизначення у часі. Гнучкість та можливість повернення грошей стали важливими факторами при виборі туроператора чи готелю. Також зі зростанням віддаленої роботи багато людей вирішують проводити тривалі періоди часу в інших країнах. Такий підхід, названий «робота з будь-якої точки світу», дозволяє людям поєднувати роботу зі знайомством з новими місцями та культурами. Крім того, пандемія посилила інтерес до медичного туризму, оскільки люди шукають можливості отримання якісної медичної допомоги за кордоном. Багато країн вже активно розвивають цю галузь туризму та залучають міжнародних пацієнтів. Це лише деякі з тенденцій, що сформувалися під впливом пандемії. Тому у майбутньому ситуація може продовжувати змінюватися, а туристична галузь адаптуватиметься до нових реалій.

Певні тенденції змінення можна визначити через дослідження різних аспектів стану туризму. Так, наприклад, в Європі за статистикою дохід від міжнародного туризму залежно від різних світових криз за останні 23 роки: 2000 – 223 млрд. дол., 2003 (епідемія SARS) – 222 млрд. дол., 2009 (Світова фінансова криза) – 251 млрд. дол., 2019 – 429 млрд. дол., 2020 (COVID-19) – 159 млрд. дол., 2022 – 240 млрд. дол. Також зараз відбувається повільне відновлення світового туризму після пандемії COVID-19. Міжнародні туристичні прибуття створюють прямий вплив туризму на ВВП у всьому світі. Так, у таблиці 1 показано вплив туризму на світовий ВВП з 2019 по 2022 рік.

Таблиця 1

Вплив міжнародних туристичних прибуттів на ВВП у всьому світі

Рік	Міжнародні туристичні прибуття (млн. осіб)	Прямий вплив туризму на ВВП (у трлн дол. США)
2019	1500	3,3
2020	407	1,5
2021	456	1,7
2022	963	2,5

За прогнозами міжнародний туризм вже повертається до свого до пандемійного рівня, так у 2022 році було +4%, у 2023 прогнозується 48%, у 2024 – 64%.

Таким чином, після пандемії COVID-19 туризм продовжуватиме свій розвиток, але спостерігатимуться зміни у перевагах та поведінці туристів. Деякі з основних факторів та тенденцій, які можуть вплинути на розвиток туризму після пандемії, включають:

- здоров'я та безпека: після пандемії туристи орієнтуватимуться на суворе дотримання заходів безпеки та гігієни під час подорожей. Компанії та установи у туристичній галузі повинні будуть вживати відповідних заходів для забезпечення безпеки своїх клієнтів;

- місцевий та ближній туризм: можливо, туристи будуть віддавати перевагу подорожам всередині своєї країни або в найближчі регіони, уникаючи далеких та міжнародних поїздок. Це може призвести до збільшення попиту на місцевий туризм та розвитку внутрішнього ринку;

- стійкий туризм: пандемія показала, наскільки важливо зберігати природу та поважати культурні цінності місць, які відвідують туристи. Тому стійкий туризм, який враховує екологічні та соціальні аспекти, може стати популярнішим;

- цифровий туризм: використання цифрових технологій та онлайн-платформ для планування та бронювання подорожей стане ще більш поширеним після пандемії. Туристи можуть віддавати перевагу контакту з мінімальною кількістю людей і вибирати онлайн-опції для своїх туристичних потреб;

- підвищений попит на природні та відкриті простори: туристи можуть віддавати перевагу відпочинку в природних парках, на пляжах та інших відкритих просторах, де є можливість підтримувати фізичну дистанцію та насолоджуватися свіжим повітрям;

- гнучкість та скасування бронювання: клієнти можуть ставати більш вимогливими до гнучкості умов бронювання, оскільки пандемія показала, що плани можуть змінюватись раптово. Гнучкі умови бронювання та можливість

скасування можуть стати ключовими факторами для туристичних компаній.

Це лише деякі з факторів та тенденцій, які можуть вплинути на розвиток туризму у після пандемійному періоді. Важливо відзначити, що ситуація може змінюватись і піддаватися впливу інших факторів залежно від можливого розвитку самої пандемії та заходів, які вживають уряди різних країн.

Література:

1. American Express Reveals 2023 Top Travel Trends. URL: <https://about.americanexpress.com/newsroom/press-releases/news-details/2023> (Accessed 14 September 2023).
2. UNWTO World Tourism Barometer. URL: <https://www.e-unwto.org/toc/wtobarometereng/> (Accessed 14 September 2023).